

Připravované novelizace českého práva v oblasti vody a sucha: Ústava a vodní zákon

JUDr. Hana Müllerová, Ph.D., Ústav státu a práva AV ČR

Webinář Zkušenosti s nedostatkem vody: sociálně-vědní a právní aspekty, 21. října 2020
Strategie AV21 Akademie věd ČR: program Voda pro život

1. Připravované novelizace Ústavy

Návrh samostatného ústavního zákona o ochraně vody

Příprava: MZE, ale následně podáno jako poslanecký návrh

OBSAH:

- Voda jako nenahraditelná podmínka života, odpovědnost vůči budoucím generacím
- Povinnost každého chránit a zlepšovat životní prostředí, přírodu, krajinu, půdu (v zájmu ochrany vodních zdrojů)
- Zákaz ohrožovat vodní zdroje

Čl. 3 „Každý má **právo** v místě svého bydliště **na přístup k pitné vodě** pro zajištění základních životních potřeb z vodovodu pro veřejnou potřebu, anebo na pitnou vodu z veřejně dostupných zdrojů, za sociálně a ekonomicky přijatelných podmínek.“

(Čl. 7: Práva a povinnosti z tohoto ústavního zákona se uplatňují v mezích prováděcích zákonů)

Návrh samostatného ústavního zákona o ochraně vody

ŮSTAV	STĀTU
A	PRĀVA

Centrum pro klimatické právo a udržitelnost

DŮVODOVÁ ZPRÁVA: Je potřeba

- „zejména včasné zahájení **další akumulace v přehradních nádržích** v regionech s ověřeným nedostatkem vodních zdrojů“
- rozšířit povrchové vodní zdroje „akumulací vyššího objemu srážkových vod **v dalších přehradních nádržích**, neboť jinak odtékají do sousedních států“
- „přednostní **orientace na zadržení povrchových vod v kapacitních přehradních nádržích.**“

Čl. 4 „*Ochrana vodních zdrojů sloužících k hromadnému zásobování obyvatel pitnou vodou je **výsostným veřejným zájmem**; omezena může být pouze v zájmu veřejného zdraví, bezpečnosti státu, veřejného pořádku nebo vnitřní bezpečnosti*“ ... **pro výstavbu vodních děl toto platí „obdobně“**

...chybí zájem na ochraně životního prostředí...

...hlavní „páka“ návrhu pro prioritizaci a zkrácení řízení u vodních děl?

Návrh samostatného ústavního zákona o ochraně vody – jak hodnotit?

ŮSTAV	STĀTU
A	PRĀVA

Centrum pro klimatické právo a udržitelnost

- řeší pouze vodu pro zásobování pitnou vodou (nikoli vodní režim v krajině, ekosystémy...)
- velmi silný důraz na nové vodní nádrže
- říjen 2020: vláda schválila rozšíření počtu lokalit pro nové přehrady
- spor: je výstavba nových vodních děl skutečně tím správným krokem v boji proti suchu?
- „řešení sucha betonem“?

Deník N 15. 10. 2020

Ekolist 24. 1. 2020

ekolist.cz / publicistika / názory a komentáře

titulní strana | zpravodajství | publicistika | zelená domácnost | kultura | kalendář akcí | fo
příroda | rozhovory | eseje | názory a komentáře

Karolina Žáková: Je ústavní zákon na ochranu vody jen převlečený bagr na budování vodních nádrží?

24.1.2020 ▶ Diskuse: 50

♦ Sucho mění Česko 15. října 2020 14:14

Boj proti suchu zní dobře, zalesňování a nádrže ale nepomohou. Problém je v tom, co jsme udělali s krajinou

DAVID STORCH

Odebírat e-mailem

ŮSTAV	STĀTU
A	PRĀVA

Centrum pro klimatické
právo a udržitelnost

Tři poslanceké návrhy novel Ústavy

---

1. Vlastnictví vody (KSČM): „Voda, jakož i ostatní přírodní zdroje a přírodní bohatství je ve vlastnictví České republiky.“
2. Zdůraznění vody v čl. 7 Ústavy (KDU-ČSL): „Stát dbá o šetrné využívání přírodních zdrojů, zejména vodních zdrojů a půdy, a ochranu přírodního bohatství.“
3. Právo na pitnou vodu přiřazené k právu na zdraví (STAN): „Každý má právo na pitnou vodu. Vodní zdroje jsou statkem veřejného užívání a jsou ve správě státu.“

Ústavní zakotvení vody jinde:

ŮSTAV	STĀTU
A	PRĀVA

Centrum pro klimatické
právo a udržitelnost

Slovinsko

- od r. 2016 v Ústavě právo každého na pitnou vodu
- dostupnost vody pro obyvatele má mít přednost před jakýmkoli ekonomickým využitím, infrastruktura 100% státní

Slovensko

- zákaz přepravy vody odebrané z vodních útvarů přes hranice země kromě vody pro osobní potřebu nebo ve spotřebitelských baleních
- ... infringementové řízení dosud probíhá

Sucho ve vodním zákoně

ŮSTAV	STĀTU
A	PRĀVA

Centrum pro klimatické právo a udržitelnost

- Nová hlava X vodního zákona (Senát): Zvládání sucha a stavu nedostatku vody

Definice

- Sucho = hydrologické sucho (pokles průtoků)
- Stav nedostatku vody = riziko dopadu na základní lidské potřeby, poptávka po vodě převyšuje dostupné zdroje

Plány

- Plán pro zvládání sucha a stavu nedostatku vody
- Stát + kraje

Orgány

- Ústřední komise pro sucho a krajské komise pro sucho
- Předpovědní služba (ČHMÚ)

Opatření

- úprava, omezení nebo zákaz obecného nakládání s povrchovými vodami,
- úprava, omezení nebo zákaz povoleného nakládání s vodami,
- omezení užívání pitné vody pro veřejnou potřebu,
- nařízení úpravy průtoku ad.

- Jak hodnotit?

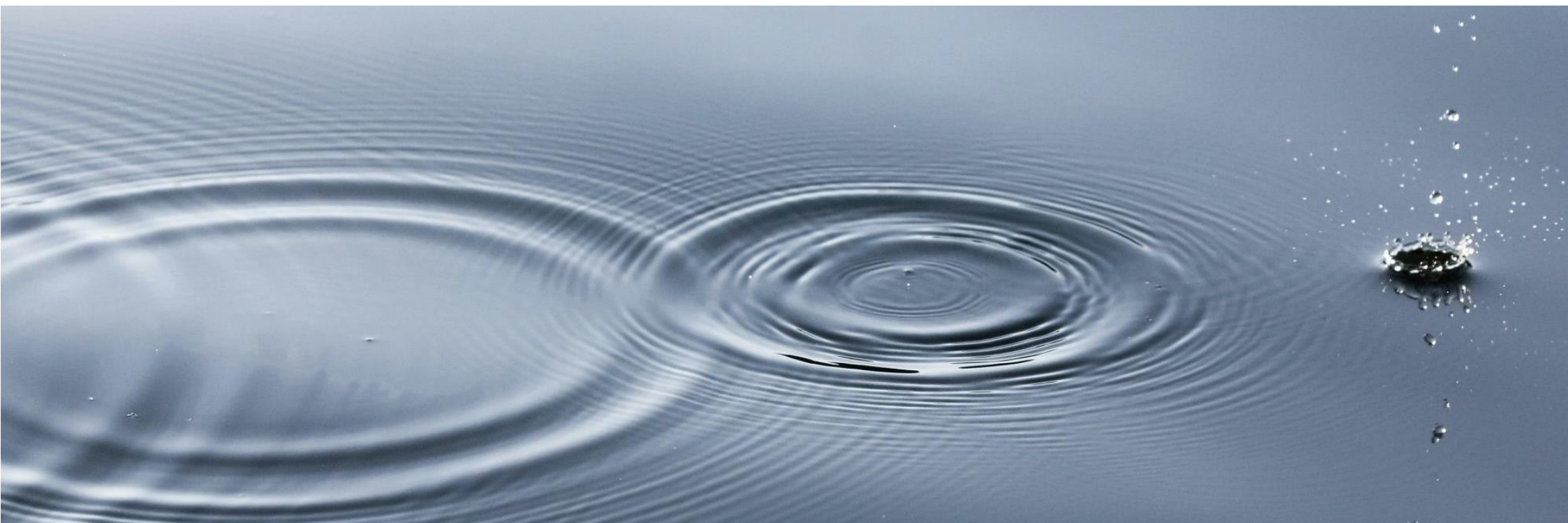
Akademie věd
České republiky

Strategie AV21

Špičkový výzkum ve veřejném zájmu

ŮSTAV	STĀTU
A	PRĀVA

Centrum pro klimatické
právo a udržitelnost

Děkuji za pozornost!

hana.mullerova@ilaw.cas.cz